

КӘСІПОРЫННЫҢ ҰЙЫМДЫҚ- ҚҰҚЫҚТЫҚ НЫСАНДАРЫ

221ққ

Бейсенбеков.Е

◎ **Кәсіпорынның ұйымдық- құқықтық нысаны дегеніміз**

– заңмен және басқа да құқықтық нысанмен қарастырылған, кәсіпорынның қалыптасуының құрылымдық тәсілі мен түрі, оның меншік формасы, шығаратын өнім көлемі мен ассортименті, оның капиталының қалыптасуы, қызметінің сипаты мен мазмұнына тәуелді болғандықтан және әртүрлі фирмааралық одақтарға кіру тәсілі мен бәсеке күресін жүргізу әдісіне байланысты жіктелуі.

**ҚАЗАҚСТАН
РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ АЗАМАТТЫҚ КОДЕКСІНЕ СӘЙКЕС
КӘСІПОРЫННЫҢ ҰЙЫМДЫҚ-ҚҰҚЫҚТЫҚ ФОРМАЛАРЫ
МЫНАДАЙ ТҮРЛЕРІ БАР:**

**Шаруашылық
серіктестік**

**Акционерлік
қоғам**

**Өндірістік
кооператив**

**Шаруа
қожалықтары**

**Жеке (дара)
кәсіпкерлік.**

ШАРУАШЫЛЫҚ СЕРІКТЕСТІК

Жарғылық капиталы құрылтайшылардың (қатысушылардың) үлесіне (салымдарына) бөлінген коммерциялық ұйым шаруашылық серіктестік деп танылады.

Құрылтайшылардың (қатысушылардың) салымдары есебінен құрылған, сондай-ақ шаруашылық серіктестік өз қызметі үрдісінде өндірген және алған мүлік меншік құқығы бойынша серіктестікке тиесілі болады.

ШАРУАШЫЛЫҚ СЕРІКТЕСТІККЕ ҚАТЫСУШЫЛАРДЫҢ ҚҰҚЫҚТАРЫ:

құрылтай құжаттарында белгіленген тәртіппен шаруашылық серіктестіктің істерін басқаруға қатысу

шаруашылық серіктестіктің қызметі туралы ақпарат алуға және құрылтай құжаттарында белгіленген тәртіппен оның құжаттамаларымен танысуға

таза табысты бөлісуге қатысуға құқығы бар. Құрылтай құжаттарының бір немесе бірнеше қатысушыны пайданы бөлісуге қатысудан шеттетуді көздейтін ережелері жарамсыз болып табылады

шаруашылық серіктестік таратылған жағдайда несие берушілермен есеп айырысқаннан кейін қалған серіктестік мүлкіндегі өздерінің үлесіне сәйкес мүліктің бір бөлігін немесе оның құнын алуға құқылы.

ШАРУАШЫЛЫҚ СЕРІКТЕСТІККЕ ҚАТЫСУШЫЛАР МІНДЕТТЕРІ:

**құрылтай
құжаттарының
талаптарын сақтауға**

**салымдарды құрылтай
құжаттарында
көзделген тәртіп,
мөлшер, әдістер және
мерзімдер бойынша
салып отыруға**

**шаруашылық
серіктестік
коммерциялық құпия
деп жариялаған
мәліметтерді жария
етпеуге міндетті**

ШАРУАШЫЛЫҚ СЕРІКТЕСТІК

**Толық
серіктестік**

**Қосымша
жауапкершілігі
бар серіктестік**

**Сенім
(коммандиттік)
серіктестігі**

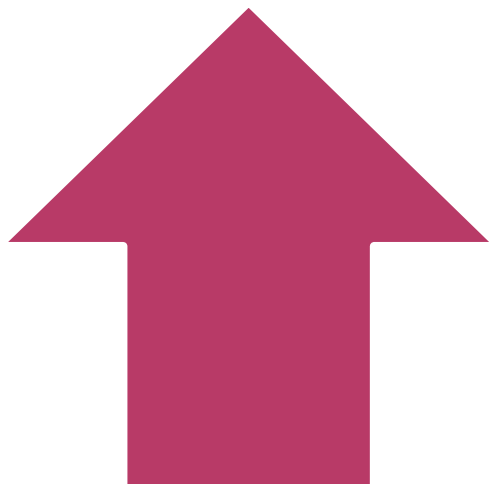
**Жауапкершілігі
шектеулі
серіктестік**



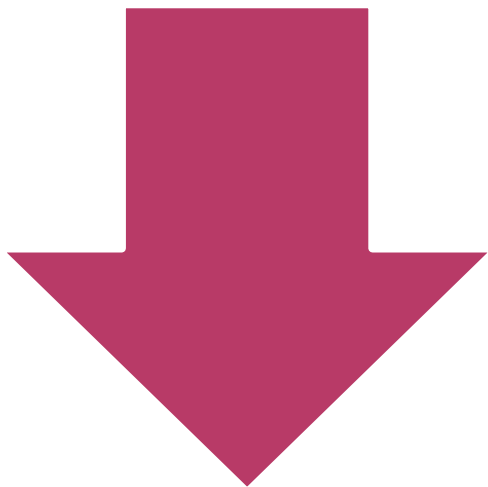
АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМ

- Өзінің қызметін жүзеге асыру үшін қаражат тарту мақсатында акциялар шығаратын заңды тұлға акционерлік қоғам болып танылады. Акционерлік қоғамның акционерлері осы заң актілерінде көзделгеннен басқа жағдайларда оның міндеттемелері бойынша жауап бермейді және өзіне тиесілі акциялар құнының шегінде қоғамның қызметіне байланысты шығындар тәуекелін көтереді. Акционерлік қоғамның өз қатысушыларының мүлкінен оқшауланған мүлкі болады, өз міндеттемелері бойынша өз мүлкі шегінде жауапты болады және өз қатысушыларының міндеттемелері бойынша жауап бермейді.

АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМ



**Еншілес
ұйым**



**Тәуелді
акционерлік
қоғам**

ӨНДІРІСТІК КООПЕРАТИВ

◎ Азаматтардың бірлескен кәсіпкерлік қызмет үшін мүшелік негізде олардың өз еңбегімен қатысуына және өндірістік кооператив мүшелерінің мүліктік жарналарын біріктіруіне негізделген ерікті бірлестігі өндірістік кооператив деп танылады. Кооператив мүшелері екеуден кем болмауға тиіс.

◎ **Шаруа қожалығы**— заңды тұлға құқығына ие дербес шаруашылық жүргізуші субъект түріндегі ерікті кәсіпкерлік нысаны. Мұндай шаруашылықты жеке азамат, оның отбасы немесе ауылшаруашылық өнімін өндіретін, ұқсататын, сататын адамдар тобы құрады.

◎ **Дара кәсіпкерлік** - жеке

тұлғалардың кіріс алуға бағытталған,
жеке тұлғалардың өздерінің меншігіне
негізделген және жеке тұлғалардың
атынан олардың тәуекелі үшін және
мүліктік жауапкершілігімен жүзеге
асырылатын бастамашылық қызметі